

Odbor za prava žena i rodnu ravnopravnost

2022/2051(INL)

6.12.2022

STAJALIŠTE U OBLIKU AMANDMANA

Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost

upućeno Odboru za ustavna pitanja

o prijedlozima Europskog parlamenta za izmjenu Ugovora
(2022/2051(INL))U ime Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost: Lina
Gálvez Muñoz (izvjestiteljica)

PA_NonLegPosition

AMANDMANI

Odbor za prava žena i rodnu ravnopravnost podnosi Odboru za ustavna pitanja, kao nadležnom odboru, sljedeće amandmane:

Amandman 1

Prijedlog rezolucije Uvodna izjava Aa (nova)

Prijedlog rezolucije

Izmjena

Aa. budući da Unija treba zaštititi prava žena i postignuća u pogledu rodne ravnopravnosti od raznih pokušaja ugrožavanja tih prava, kao što je primijećeno u nekim državama članicama i diljem svijeta, njihovim uključivanjem u pravni okvir Unije, među ostalim, izmjenom Ugovora EU-a i Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) na način kojim se svima jamči puni pristup temeljnim pravima i uređuju prava žena diljem Unije, s naglaskom među ostalim na slobodnom, informiranom, univerzalnom i potpunom pristupu seksualnom i reproduktivnom zdravlju i pravima, uključujući siguran i zakonit pobačaj, potpuno sudjelovanje žena na tržištu rada efektivnim jamstvima u pogledu roditeljskog dopusta, jednakog dopusta za roditelje, plaćenog i neprenosivog roditeljskog dopusta, fleksibilnog radnog vremena i mogućnosti rada na daljinu, ustanova za skrb o djeci na licu mjesta, usluga skrbi i jednake plaće za rad jednake vrijednosti, u skladu s načelima drugog i trećeg europskog stupa socijalnih prava;

Amandman 2

Prijedlog rezolucije Uvodna izjava Ba (nova)

Prijedlog rezolucije

Izmjena

Ba. *budući da bi „pravo na zdravlje” trebalo uspostaviti tako da se svim Europljanima zajamči jednak i univerzalan pristup cjenovno pristupačnoj, preventivnoj, kurativnoj i kvalitetnoj zdravstvenoj skrbi; budući da bi trebalo ojačati otpornost i kvalitetu naših zdravstvenih sustava te stvoriti europsku zdravstvenu uniju; budući da bi zaštitu i poboljšanje ljudskog zdravlja, uključujući seksualno i reproduktivno zdravlje i prava, trebalo uvrstiti među podijeljene nadležnosti Unije i država članica;*

Amandman 3

Prijedlog rezolucije
Uvodna izjava Ca (nova)

Prijedlog rezolucije

Izmjena

Ca. *budući da je borba protiv rodno uvjetovanog nasilja ključni prioritet Strategije Unije za rodnu ravnopravnost i vanjskog djelovanja Unije; budući da bi zbog razvoja u području kriminala rodno uvjetovano nasilje sad trebalo dodati na popis područja posebno teških kaznenih djela s prekograničnom dimenzijom iz članka 83. stavka 1. UFEU-a kako bi Europski parlament i Vijeće mogli utvrditi minimalna pravila za definiranje kaznenih djela i sankcija u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom;*

Amandman 4

Prijedlog rezolucije
Uvodna izjava Da (nova)

Da. budući da su Poveljom utvrđena glavna temeljna prava i slobode ljudi koji žive u Uniji; budući da su seksualna i reproduktivna prava, uključujući pravo na siguran i zakonit pobačaj, temeljna prava koja su u međunarodnom i europskom pravu o ljudskim pravima zaštićena kao ljudska prava te se moraju jamčiti i ojačati primarnim pravom Unije; budući da bi se pravo na pobačaj trebalo uključiti u Povelju tako da se kao podijeljena nadležnost između Unije i država članica doda u članak 35. Povelje, kojim se jamči zaštita i poboljšanje prava u području zdravlja, a Vijeću bi u skladu s tim trebalo podnijeti prijedlog za odgovarajuću izmjenu Povelje jer to ima izravne posljedice na efektivno ostvarivanje prava priznatih Poveljom, kao što su ljudsko dostojanstvo, osobna autonomija, jednakost i tjelesni integritet;

Amandman 5

Prijedlog rezolucije Uvodna izjava Ea (nova)

Ea. budući da su rodno osviještene politike i izrada rodno osviještenog proračuna globalno priznata strategija i alat za postizanje rodne ravnopravnosti osiguravanjem uključivanja rodne perspektive pri osmišljavanju, provedbi i evaluaciji cjelokupnog zakonodavstva, politika, programa i mjera u njihovom ciklusu politike; budući da je provedba rodno osviještene politike i izrada rodno osviještenog proračuna u svim područjima politika i institucijama na razini Unije i na nacionalnoj razini i dalje fragmentirana; budući da bi rodno osviještene politike trebale biti

Amandman 6

Prijedlog rezolucije
Uvodna izjava Fa (nova)

Prijedlog rezolucije

Izmjena

Fa. budući da se fiskalnom i proračunskom politikom Unije te nacionalnim fiskalnim i proračunskim politikama ne bi trebale jačati postojeće rodne razlike, uključujući rodno uvjetovanu razliku u plaći, ni žene odvrćati od ulaska na tržište rada, zadržavanja na njemu ili od povratka na tržište rada; budući da bi Konferencija trebala iskoristiti reviziju Ugovora za uključivanje rodne ravnopravnosti u gospodarsko i socijalno upravljanje radi smanjenja siromaštva, socijalne isključenosti i diskriminacije te promicanja rodne ravnopravnosti kako je utvrđeno u članku 3. stavku 3. UFEU-a; budući da nejednakosti posebno pogađaju žene u svoj njihovoj raznolikosti i da se u Uniji one svakodnevno pogoršavaju; budući da bi se članci od 110. do 113. UFEU-a o poreznim odredbama i šesti dio glava II. UFEU-a o financijskim odredbama trebali primjenjivati u skladu s temeljnim načelom rodne ravnopravnosti utvrđenim u članku 8. UFEU-a i članku 23. Povelje, pri čemu je međusektorski cilj Ugovora da se u potpunosti ukloni rodna diskriminacija u svim politikama;

Amandman 7

Prijedlog rezolucije
Uvodna izjava Ga (nova)

Ga. *budući da potpuna provedba odredbi Ugovora i Povelje o ravnopravnosti i borbi protiv diskriminacije u svim područjima podrazumijeva da su podaci relevantni za ravnopravnost, uključujući podatke razvrstane prema spolu, rodu, rasnom i etničkom podrijetlu, seksualnoj orijentaciji i identitetu, na raspolaganju zakonodavcima i tvorcima politika kako bi razumjeli, otkrili i suzbijali sve vrste i dimenzije diskriminacije, uključujući intersekcijsku i institucionalnu diskriminaciju; budući da bi Komisija i države članice trebale poduzeti potrebne korake za prikupljanje pouzdanih i usporedivih podataka koji bi omogućili napredak strategije EU-a za rodnu ravnopravnost, uz potpuno poštovanje načela i standarda Unije u pogledu zaštite podataka i temeljnih prava;*

Amandman 8

Prijedlog rezolucije Uvodna izjava Ha (nova)

Ha. *budući da je Konferencija o budućnosti Europe potvrdila da građani pozdravljaju prisutnost i doprinos žena na vodećim položajima i u svim zanimanjima; budući da bi institucije Unije i povezana tijela to trebale u potpunosti odražavati i biti primjer tako da teže postizanju rodne uravnoteženosti, osiguraju raznolikost i nastoje ostvariti rodni paritet u vlastitom sastavu;*

Amandman 9

Prijedlog rezolucije Uvodna izjava Ia (nova)

Prijedlog rezolucije

Izmjena

Ia. budući da je Konferencija o budućnosti Europe potvrdila interes i potporu građana u pogledu rodne ravnopravnosti poticanjem ženskog poduzetništva i poslovnog okruženja kao i žena u STEM-u;

Amandman 10

Prijedlog rezolucije
Stavak 1. – točka aa (nova)

Prijedlog rezolucije

Izmjena

(1) Ugovor o Europskoj Uniji (UEU) mijenja se kako slijedi:

(a) u članku 2., druga rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Te su vrijednosti zajedničke državama članicama u društvu u kojem prevladavaju pluralizam, nediskriminacija, tolerancija, pravda, solidarnost i rodna ravnopravnost.”

Amandman 11

Prijedlog rezolucije
Stavak 1. – točka b (nova)

Prijedlog rezolucije

Izmjena

(1) UEU se mijenja kako slijedi:

(b) u članku 3. stavku 3., drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ona suzbija društvenu isključenost i diskriminaciju, promiče socijalnu pravdu i zaštitu, rodnu ravnopravnost, međugeneracijsku solidarnost i zaštitu prava djeteta. Navedeni ciljevi uokvireni su u konceptu pravednog socioekonomskog upravljanja radi smanjenja nejednakosti i postizanja rodne

ravnopravnosti. Za postizanje rodne ravnopravnosti potrebno je da se načelo rodno osviještene politike primjenjuje kao međusektorsko načelo pri utvrđivanju i provedbi sekundarnog zakonodavstva Unije.”

Amandman 12

Prijedlog rezolucije

Stavak 1. – točka c (nova)

Prijedlog rezolucije

Izmjena

(1) *UEU se mijenja kako slijedi:*

(c) *u članku 13., dodaje se sljedeći stavak:*

„5. Sastav institucija Unije kao i njezinih upravljačkih i savjetodavnih tijela koja su te institucije osnovale rodno je uravnotežen, osigurava raznolikost te nastoji ostvariti rodni paritet.”

Amandman 13

Prijedlog rezolucije

Stavak 1. – točka d (nova)

Prijedlog rezolucije

Izmjena

(1) *UEU se mijenja kako slijedi:*

(d) *u članku 21. stavku 1., prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:*

„1. Djelovanje Unije na međunarodnoj sceni vodi se načelima koja su nadahnjivala njezino stvaranje, razvoj i proširenje i koja ona nastoji promicati u ostatku svijeta: demokracijom, vladavinom prava, univerzalnošću i nedjeljivošću ljudskih prava i temeljnih sloboda, poštovanjem ljudskog dostojanstva, načela ravnopravnosti, uključujući rodnu ravnopravnost, te solidarnosti, kao i poštovanjem načelâ Povelje Ujedinjenih naroda i

međunarodnog prava.”

Amandman 14

Prijedlog rezolucije

Stavak 2. – točka a (nova)

Prijedlog rezolucije

Izmjena

**(2) Ugovor o funkcioniranju
Europske Unije (UFEU) mijenja se kako
slijedi:**

**(a) u članku 4. stavku 4., točka (k)
zamjenjuje se sljedećim:**

**„pitanjima zajedničke sigurnosti u
području javnog zdravlja, zaštiti i
poboljšanju ljudskog zdravlja i dobrobiti,
uključujući univerzalan i potpun pristup
seksualnom i reproduktivnom zdravlju i
pravima, posebno, ali ne isključivo za
žene i djevojčice.”**

Amandman 15

Prijedlog rezolucije

Stavak 2. – točka b (nova)

Prijedlog rezolucije

Izmjena

(2) UFEU se mijenja kako slijedi:

**(b) članak 8. zamjenjuje se sljedećim:
„Članak 8.**

**U svim svojim aktivnostima Unija teži
uklanjanju nejednakosti i diskriminacije,
povećanju raznolikosti i promicanju
rodne ravnopravnosti primjenom načela
rodno osviještene politike u svim
područjima politika i načela izrade rodno
osjetljivog proračuna te pritom
primjenjuje intersekcijski pristup.”**

Amandman 16

Prijedlog rezolucije Stavak 2. – točka c (nova)

Prijedlog rezolucije

Izmjena

(2) *UFEU se mijenja kako slijedi:*

(c) *članak 10. zamjenjuje se sljedećim:*

„Članak 10.

Pri utvrđivanju i provedbi svojih politika i aktivnosti Unija nastoji sprečavati i suzbijati diskriminaciju na temelju spola, roda, rodnog identiteta, rodnog izražavanja, seksualne orijentacije, spolnih obilježja, rase, boje kože, etničkog ili socijalnog podrijetla, genetskih osobina, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili bilo kojeg drugog mišljenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovine, rođenja, invaliditeta ili dobi, kao i interseksijsku diskriminaciju.”;

Amandman 17

Prijedlog rezolucije Stavak 2. – točka d (nova)

Prijedlog rezolucije

Izmjena

(2) *UFEU se mijenja kako slijedi:*

(d) *u članku 19., stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:*

„1. U skladu s redovnim zakonodavnim postupkom Europski parlament i Vijeće mogu poduzeti odgovarajuće mjere kako bi spriječili i suzbijali diskriminaciju na temelju spola, roda, rodnog identiteta i rodnog izražavanja, spolnih obilježja, seksualne orijentacije, rase, boje kože, etničkog ili socijalnog podrijetla, genetskih obilježja, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili bilo kojeg drugog mišljenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovine, rođenja, invaliditeta ili

dobi.”

Amandman 18

Prijedlog rezolucije Stavak 2. – točka e (nova)

Prijedlog rezolucije

Izmjena

(2) *UFEU se mijenja kako slijedi:*

(e) *u članku 83., stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:*

„1. Europski parlament i Vijeće mogu direktivama donesenima u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom utvrditi minimalna pravila o definiranju kaznenih djela i sankcija u području osobito teškog kriminaliteta s prekograničnim elementima koji proizlaze iz prirode ili učinka takvih kaznenih djela ili iz posebne potrebe da ih se zajednički suzbija.

Ta su područja kriminaliteta sljedeća: terorizam, trgovanje ljudima i seksualno iskorištavanje žena i djece, rodno uvjetovano nasilje, nezakonita trgovina drogom, nezakonita trgovina oružjem, pranje novca, korupcija, krivotvorenje sredstava plaćanja, računalni kriminal, nasilje na internetu i organizirani kriminal.

Na temelju trendova povezanih s kriminalitetom Europski parlament i Vijeće, u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom, mogu utvrditi druga područja kriminaliteta koja ispunjavaju kriterije navedene u ovom stavku.”

Amandman 19

Prijedlog rezolucije Stavak 2. – točka f (nova)

- (2) *UFEU se mijenja kako slijedi:*
- (f) *u članku 153. stavku 1., točka (i) zamjenjuje se sljedećim:*
- „(i) promicanju rodne ravnopravnosti s obzirom na mogućnosti na tržištu rada i postupanje na radnom mjestu;”*

Amandman 20

Prijedlog rezolucije Stavak 2. – točka g (nova)

- (2) *UFEU se mijenja kako slijedi:*
- (g) *članak 157. zamjenjuje se sljedećim:*
- (i) *stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:*
- „1. Svaka država članica osigurava da se načelo jednake plaće za jednak rad ili rad jednake vrijednosti primjenjuje na nediskriminirajući način kojim se promiče rodna ravnopravnost.”;*
- (ii) *u stavku 2. drugom podstavku, uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:*
- „Jednaka plaća za sve radnike na nediskriminirajući način kojim se promiče rodna ravnopravnost znači.”;*
- (iii) *stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:*
- „3. Odlučujući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom i nakon savjetovanja s Gospodarskim i socijalnim odborom, Europski parlament i Vijeće donose mjere za osiguranje primjene načela jednakih mogućnosti i promicanje rodne ravnopravnosti u pitanjima zapošljavanja i rada, uključujući načelo jednake plaće za jednaki rad ili za rad jednake vrijednosti.”;*
- (iv) *stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:*

„4. Kako bi se efektivno osigurala potpuna rodna ravnopravnost u radnom okruženju, načelo jednakog postupanja ne sprečava države članice da zadrže ili donesu mjere koje osiguravaju posebne prednosti za žene u svoj njihovoj raznolikosti radi sprečavanja, uklanjanja i kompenzacije bilo kojeg oblika diskriminacije, nejednakosti ili nepovoljnog položaja u radnom okruženju.”;

Amandman 21

Prijedlog rezolucije Stavak 2. – točka h (nova)

Prijedlog rezolucije

Izmjena

(2) UFEU se mijenja kako slijedi:

(h) članak 165. mijenja se kako slijedi:

(i) u stavku 2., sedma alineja zamjenjuje se sljedećim:

„ – razvoj europske dimenzije u sportu promicanjem pravednosti i otvorenosti na sportskim natjecanjima te suradnje među tijelima odgovornima za sport i zaštitom tjelesnog i moralnog integriteta sportaša svih rodova, a osobito onih najmlađih.”

Amandman 22

Prijedlog rezolucije Stavak 2. – točka i (nova)

Prijedlog rezolucije

Izmjena

(i) Izjava o članku 8. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (br. 19) zamjenjuje se sljedećim:

„Konferencija je suglasna da će Unija u svojim općim naporima za uklanjanje

rodnih nejednakosti i diskriminacije u svojim različitim politikama nastojati sprečavati i suzbijati sve vrste rodno uvjetovanog nasilja uključujući nasilje u kućanstvu. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere za sprečavanje i kažnjavanje tih kaznenih djela te za osiguranje potpore, zaštite i odštete svim žrtvama uzimajući pritom u obzir rodno uvjetovano razumijevanje nasilja.”

Amandman 23

Prijedlog rezolucije Stavak 3. – točka a (nova)

Prijedlog rezolucije

Izmjena

(3) Povelja Europske Unije o temeljnim pravima („Povelja”) mijenja se kako slijedi:

(a) u članku 3., naslov se mijenja kako slijedi:

„Pravo na integritet osobe i na tjelesnu autonomiju”;

(b) u članku 3., dodaje se sljedeći stavak:

„3. Svatko ima pravo na tjelesnu autonomiju te na slobodan, informiran, potpun i univerzalan pristup seksualnom i reproduktivnom zdravlju i pravima te svim povezanim zdravstvenim uslugama bez diskriminacije, uključujući pristup sigurnom i zakonitom pobačaju.”;

Amandman 24

Prijedlog rezolucije Stavak 3. – točka b (nova)

Prijedlog rezolucije

Izmjena

(3) Povelja se mijenja kako slijedi:

(b) u članku 21., stavak 1 zamjenjuje s

sljedećim:

„1. Zabranjuje se svaka diskriminacija na bilo kojoj osnovi, kao što su spol, rod, rodni identitet i rodno izražavanje, spolna obilježja, seksualna orijentacija, rasa, boja kože, etničko ili socijalno podrijetlo, genetske osobine, jezik, vjera ili uvjerenje, političko ili bilo kakvo drugo mišljenje, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje, invaliditet, dob ili bilo koji interseksijski oblik diskriminacije.”

Amandman 25

Prijedlog rezolucije Stavak 3. – točka c (nova)

Prijedlog rezolucije

Izmjena

(3) Povelja se mijenja kako slijedi:

(c) članak 23. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 23.

Rodna ravnopravnost

Rodna ravnopravnost mora biti osigurana u svim područjima.

Rodno osviještena politika primjenjuje se kao međusektorsko načelo pri utvrđivanju i provedbi sekundarnog zakonodavstva Unije i ne sprečava zadržavanje ili donošenje mjera koje osiguravaju posebne prednosti za žene u svojoj raznolikosti.”

Amandman 26

Prijedlog rezolucije Stavak 3. – točka d (nova)

Prijedlog rezolucije

Izmjena

(3) Povelja se mijenja kako slijedi:

(d) umeće se sljedeći članak:

„Članak 23.a

**Pravo na pristup seksualnom i
reproduktivnom zdravlju i pravima**

**Svatko ima pravo na tjelesnu autonomiju
te na slobodan, informiran, potpun i
univerzalan pristup seksualnom i
reproduktivnom zdravlju i pravima te svim
povezanim zdravstvenim uslugama bez
diskriminacije, među ostalim sigurnom i
zakonitom pobačaju.”**

Amandman 27

**Prijedlog rezolucije
Stavak 3. – točka e (nova)**

Prijedlog rezolucije

Izmjena

(3) Povelja se mijenja kako slijedi:

**(e) u članku 33., stavak 2. zamjenjuje
se sljedećim:**

**„2. Kako bi se uskladio obiteljski,
privatni i profesionalni život te promicala
jednaka podjela obveza skrbi između
muškaraca i žena radi uklanjanja rodnih
razlika u zaradi i plaćama, svatko ima
pravo na zaštitu od otkaza zbog razloga
povezanih s majčinstvom, očinstvom ili
skrbi te pravo na jednako plaćeni roditeljni
dopust, očinski dopust i dopust za skrb
kao i druge fleksibilne radne uvjete.”**

Amandman 28

**Prijedlog rezolucije
Stavak 3. – točka f (nova)**

Prijedlog rezolucije

Izmjena

(3) Povelja se mijenja kako slijedi:

**(f) članak 35. zamjenjuje se
sljedećim:**

„Članak 35.

Zdravlje, dobrobit i skrb

Zdravlje se smatra stanjem potpune tjelesne, duševne, emocionalne i socijalne dobrobiti, a ne samo odsutnost bolesti ili nemoći.

Svatko ima pravo na kvalitetnu, pristupačnu, dostupnu i cjenovno prihvatljivu skrb, pravo na preventivnu zdravstvenu zaštitu i pravo na liječenje. Osigurava se visoka razina zaštite zdravlja ljudi, uključujući seksualno i reproduktivno zdravlje i prava.”

Amandman 29

Prijedlog rezolucije

Stavak 3. – točka g (nova)

Prijedlog rezolucije

Izmjena

3. Povelja se mijenja kako slijedi:

(g) u članku 51., stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Odredbe ove Povelje odnose se na institucije i tijela Unije, uz dužno poštovanje načela supsidijarnosti, kao i na države članice. Stoga oni poštuju navedena prava i načela te promiču njihovu primjenu u skladu sa svojim ovlastima.”.